

Benvingut, senyor Adami

L'obra de Valerio Adami es pot contemplar a l'Institut Valencià d'Art Modern. Una retrospectiva que abraça l'obra de l'artista italià realitzada en els últims trenta anys.

L'Institut Valencià d'Art Modern ofereix una mostra del pintor bolognès Valerio Adami. L'exposició està formada per cinquanta pintures realitzades entre els anys 1966 i 1990. Per primera vegada s'ofereix a l'estat espanyol una gran retrospectiva de l'obra d'aquest artista italià—resident a París—i un dels noms més representatius de la plàstica figurativa europea sorgida a la dècada dels seixanta.

Amb aquesta mostra, l'IVAM d'alguna manera continua la línia encetada amb les exposicions dedicades a l'equip Crònica i Eduardo Arroyo, l'estudi del que ha estat la plàstica figurativa europea dels últims 30 anys. Recordem l'exposició fa uns mesos sobre els primitus Pop britànics i la figura de Richard Hamilton.

Ara, per primera volta, es pot veure reunida l'obra d'aquest artista que d'una manera o altra ha estat lligat al París Valencià. Recordem el projecte fallit de la cúpula del Palau del Marquès de la Scala, propietat de la Diputació de València, que Adami havia de realitzar i que finalment a causa de les pressions de la dreta local va ser desestimat per la institució provincial.

L'exposició ha estat coordinada pel crític i galerista Jacques Dupin i estarà oberta del 13 de desembre al 2 de febrer de 1991. Amb motiu de la mostra s'ha editat un catàleg amb textos d'A. Pacquement, D. Ashton i Octavio Paz. Per a l'escriptor mexicà l'obra d'Adami està pre-

sidida "per una invencible atracció cap al color". Una seducció reflectida freqüentment en un colorit vibrant, violent, que ha servit de suport per a una obra que no ha estalviat el seu compromís amb la societat en moments puntuals.

Com diu Octavio Paz, "les imatges dels quadres d'Adami provoquen en nosaltres diverses emocions; totes elles es resolen en una pregunta". Ara el públic valencià té ocasió d'interrogar-se amb l'obra d'un dels artistes europeus més seductors d'aquest segle. ¿Qui té por del roig, *mon-sieur Adami*?

VALERIO ADAMI I VALÈNCIA

Als anys setanta, poc després de la mort del general Franco (1975), el pintor italià Valerio Adami va arribar, per primera vegada, a València.

La València d'aquella època, artísticament parlant, no passava de ser una ciutat de províncies, amb tres galeries (Val i Trenta, Punto i Theo), un museu amb una saleta d'art contemporani (1967) i un nucli d'artistes (Equip Crònica, Teixidor, Boix, Heras i Armengol) coneguts més enllà de les fronteres del país.

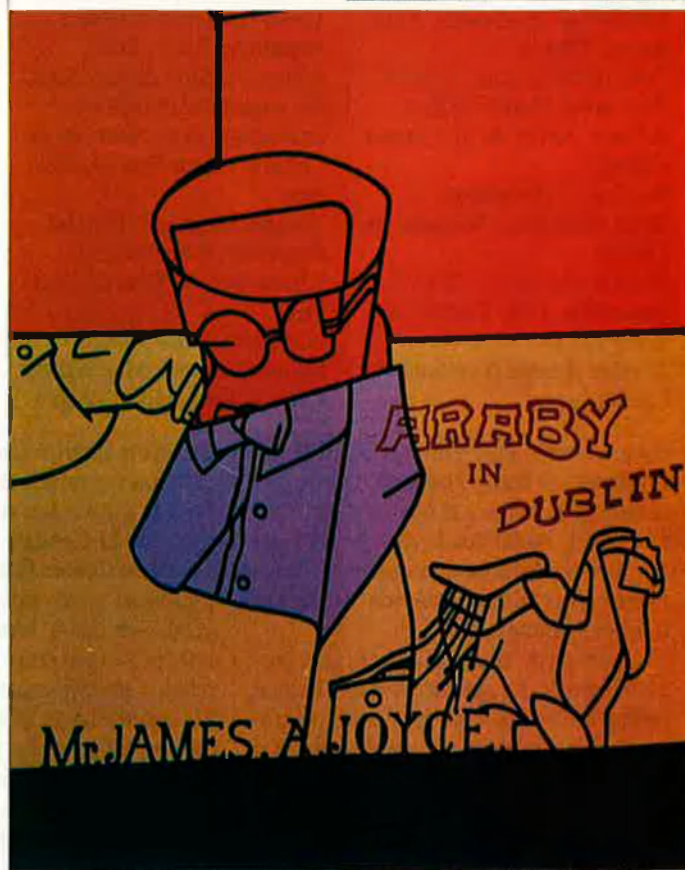
El món de l'art era quasi una cèl.lula d'amics i coneguts, amb idees d'esquerra, que evolucionava entorn de Rafael Solbes i Manuel Valdés, que, feia uns pocs anys, havien inaugurat una mostra personal a la capital francesa (ARC, París, 1973).

Els contactes amb l'exte-

rior, la informació europea i els vincles amb els artistes internacionals passaven per l'estudi del carrer del Túria de Solbes i Valdés.

Les relacions amb Nova York, cal dir-ho tot, passen, sense cap dubte, per l'estudi de Jordi Teixidor.

D'aquesta manera, poc després—si la memòria no em falla—de la celebració de la Biennial de Venècia de 1976, el pintor Valerio Adami, acompanyat de la seva dona, amics (Arroyo, Mondino, Sapdari, etc) i família, va fer-se la primera paella a la Patagona, a la vora la Mediterrània, en la mateixa platja de la

Dalt, Valerio Adami. Baix, Retrat de James Joyce.

RAFA GIL/ARXIU

Malva-rosa.

L'eix de les relacions culturals, artístiques i galerístiques de València amb Europa, era, sense cap dubte Eduardo Arroyo. En aquell temps, Andreu Alfaro encara no era l'interlocutor hegemònic d'Arroyo al País Valen-

cià. Les reunions, els sopars, els contactes amb els col·leccionistes —a penes tres o quatre— estaven monopolitzats per Solbes i Valdés.

Quinze anys després, si fa no fa, no sé quins records deu tenir Valerio Adami de la València cultural, humana i

política de l'època. Les oportunitats d'aquesta capital de províncies eren molt limitades. Poques galeries d'art. Pocs col·leccionistes. Pocs diners invertits en art modern. Hi havia, a tot estirar, molt d'entusiasme polític; algun teòric solvent (Tomàs

campanyes electorals del PCPV. L'obra gràfica, molt similar a l'obra emblemàtica, *Qui té por del roig* (1977), va ser editada, rubricada i certificada pels dos dirigents polítics del comunisme democràtic i nacionalista de l'època: Antoni Palomares i Ernest Garcia. Unes mans, lligades entre si, simbolitzaven la unitat de l'època.

Fins a la propera exposició artística d'aquest gran dibuixant, pintor i narrador d'històries literàries, artístiques i dramàtiques de la cultura mundial (Freud, Marat, Ulises, etc.) a l'Institut Valencià d'Art Modern, es pot dir que Adami ha estat uns dels artistes europeus —amb Eduardo Arroyo, evidentment— més solidaris amb el País Valencià.

Això, com la frustada història del mural no realitzat, a la cúpula del Palau de la Scala —quina burra, senyor Blasco i companya!— era alguna de les coses que calia contar a l'hora del retorn, per la porta gran, d'aquest excepcional artista italià.

Algun dia, més d'un periodista, polític de l'oposició i dirigent comarcal socialista, es lamentarà de l'error històric de no haver fet costat al projecte d'Antoni Asunción amb el qual Valerio Adami hauria deixat en un palau del segle XVIII un mural expressiu de la més subtil modernitat.

Els espectadors de l'IVAM podran comprovar que els artistes solidaris amb el projecte democràtic valencià, dels anys setanta, eren, a més de demòcrates, uns grans creadors.

Fins ara coneixíem Eduardo Arroyo. Ara reconeixem Valerio Adami. I aviat retrobarem Aldo Mondino.

La Itàlia cosmopolita, enginyosa i culta torna al Parnàs de l'art contemporani.

**Carles Gàmez i
Manuel Garcia**

Llorens) i un nucli d'artistes (Equip Crònica, Jordi Teixidor, Martí Quinto, etc) homologables amb l'escena artística europea.

Els artistes italians Valerio Adami, Aldo Mondino i Giangiacomo Spadari, van vincular-se a la cultura valenciana amb unes exposicions a la Galeria Punto, unes obres gràfiques per al Partit Comunista del País Valencià i una estreta relació amb Manuel Valdés, Rafael Solbes i Jordi Teixidor, que s'havien conegut a la Biennal de Venècia amb motiu de la mostra: "Espanya: Avantguarda artística i realitat social (1936-1976)".

Amb el pas del temps, Valerio Adami, lligat com a artista a la prestigiosa galeria francesa Maeght, va fer diverses incursions en aquesta ciutat, una mostra per a la galeria Fandos i Leonarte, un projecte de mural per al Palau de la Scala de la Diputació de València i un cartell suport d'una de les primeres

Dalt, *Hotel Chelsea Bathroom*. Baix, *Sigmund Freud en viatge cap a Londres*.

ARXIU